

**VEREENIGING TOT BEOEFENING VAN OVERIJSSELSCH
REGT EN GESCHIEDENIS**
Opgericht 1858

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

JAARVERSLAG 2022

Bestuur:

jhr. mr. C.A. de Beaufort	voorzitter
jhr. drs. F.W.W.H van Coeverden	secretaris
drs. H.C.J. de Keijzer	penningmeester
drs. L. Folkertsma	lid
F.W. Schuitemaker BSc	lid

Raad van Advies:

dr. C.M. Hogenstijn
jhr. drs. H.W.A. Repelaer van Driel
mr. H.R. Behrens
drs. F.H. baron Sloet van Oldruitenborgh
Prof. Dr. J.B.H. de Haan
A.Ph.J. de Haseth Möller

Verslag van het Bestuur

Bestuur

In het verslagjaar heeft het bestuur vijf keer vergaderd, waarvan 2 bijeenkomsten en 3 keer online.

Tijdens de ledenvergadering werden de secretaris Wolter van Coeverden en het bestuurslid Lolke Folkertsma herbenoemd voor een periode van 4 jaar.

Tevens werd in de ledenvergadering aandacht besteed aan Frans Bakker, die in 2020 zijn laatste termijn als penningmeester afrondde. Door de coronapandemie was er nog niet eerder gelegenheid dank uit te spreken voor zijn vele werkzaamheden, in het bijzonder de behartiging van de belangen van onze collectie tijdens de sluiting van het Stedelijk Museum Zwolle.

Op 24 november was een delegatie van het bestuur aanwezig op de bijeenkomst ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de Vereniging Gelre. Een Deventer Koek is overhandigd bij onze gelukwens.

Raad van Advies

De Raad van Advies is in het verslagjaar niet samengekomen. Met de Raad is afgesproken, dat een adviesvraag in voorkomende gevallen ook aan individuele leden van de Raad kan worden voorgelegd, naar gelang het kennisgebied. In het verslagjaar is daar meerdere keren dankbaar gebruik van gemaakt. In het bijzonder Philip de Haseth Möller heeft ons regelmatig terzijde gestaan in de beoordeling van restauratie-aanvragen voor schilderijen uit onze collectie, die aan Museum ANNO te Zwolle werden uitgeleend. Frederik Hendrik Sloet van Olderuitenborgh verschaftte ons de nodige informatie over de Sloetportretten in de collecties van VORG en Gemeente Zwolle. Johan de Haan was bereid gevonden een voordracht te houden tijdens onze bijeenkomst voor nieuwe leden.

Vergaderingen en activiteiten

Bijeenkomst voor nieuwe leden

Doordat veel activiteiten de afgelopen jaren niet mogelijk waren, is op 25 maart een bijeenkomst georganiseerd voor de 45 leden, die in de periode 2018 tot maart 2022 zijn toegetreden. We konden 22 mensen begroeten. De nieuwe leden Johan de Haan en Mees te Velde hielden een korte voordracht over hun belangstellingsgebieden. Kay-Leigh van de Weerd gaf als redactiesecretaris van de OHB een kijkje achter de schermen, wat betreft voorbereiding, begeleiding van auteurs en opmaak en druk van ons jaarboek.

Zomervergadering 2022

De statutaire jaarvergadering op 10 juni kon dit jaar weer op normale wijze plaatsvinden, wat gezien de grote belangstelling door meer dan 44 leden, zeer werd gewaardeerd. We waren te gast bij Hotel Gaia te Diepenveen, waar na de vergadering een tweetal voordrachten werden gehouden, een over de IJssellinie en daarna over de stichting IJssellandschap.

Na de lunch werd een wandeling gehouden naar objecten van de IJssellinie in het landschap, waarna bij Kasteel de Haere de dag geanimeerd werd afgesloten.

Wintervergadering 2022

Vollenhove was de bestemming voor de Wintervergadering, waar de aanwezige 47 leden in het Stadspaleis Oldruitenborgh welkom waren. Gekozen was voor de formule van een middagbijeenkomst. Na voordrachten over landbouw en het verdwenen dorp Beulake, kon deelgenomen worden aan een stadswandeling onder leiding van gidsen van het Stadsmuseum. Voorafgaand daaraan konden we het Stadsmuseum verblijden met een bruikleen. Het schilderij van de Toutenburg in Vollenhove wordt door ons voor vijf jaar uitgeleend. De Gemeente Steenwijkerland was bereid de kosten van de bruikleen te dragen. Dit alles ter ondersteuning van de inzet die het Stadsmuseum doet om een erkend museum te worden, wat tijdens de corona-periode geen eenvoudige opgave was.

De wintervergadering werd bijgewoond door Arend Sloet, in de gedaante van zijn portret. Hij bewoonde in de 18^e eeuw de Havezate Oldruitenborgh.

Collecties

Collectie Vereniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis

In verband met de sluiting van het Stedelijk Museum Zwolle zijn in 2018 het onroerend goed en de collecties die eigendom waren van het SMZ overgedragen aan de gemeente Zwolle en heeft de Gemeente Zwolle de voorwerpen die in het museum aanwezig waren aan het Historisch Centrum Overijssel, nu genoemd Collectie Overijssel (CO), in beheer gegeven. Daartoe behoort ook de VORG-collectie, die in afwachting van een nadere regeling ondergebracht is in een kunstdepot in Zwolle. De gemeente heeft de kosten van transport, opslag en verzekering voor haar rekening genomen.

Ook in 2022 is het team van CO druk bezig geweest met het inventariseren en fotograferen van de collectiestukken. Helaas stond de continuïteit van het collectie-team onder druk door vertrek van enkele medewerkers, waardoor in het najaar slechts één parttimer beschikbaar kon zijn. Voorafgaand aan de opening van ANNO, Museum in de maak, te Zwolle op 12 mei 2022 was de prioriteit voor de inrichting van het museum groot, zodat andere werkzaamheden vooruitgeschoven moesten worden.

Het is wel gelukt de 32 collectiestukken (op 1 na wegens restauratie) uit onze verzameling op tijd in het museum te krijgen.

Gezicht op Zwolle, te zien in ANNO, Museum in de maak

Het inventariseren is 2022 tot eind september voortgezet. Daarbij is gebleken dat nu circa 1.800 (vorig jaar was de stand 1.200) objecten uit het SMZ geen duidelijke herkomst of verwervingsdocumentatie hebben, dan wel ongenummerd waren opgeslagen.

De Vereniging moet in 2023 bezien of zij die objecten, die op basis van een eerdere afspraak aan haar toegewezen zijn, na voorafgaande inspectie en beoordeling daadwerkelijk aan haar collectie zal toevoegen. Dat is echter afhankelijk van voldoende menskracht bij de beherende organisatie.

In het regulier overleg tussen CO en VORG, zijn allerlei praktische kwesties die bij de inventarisatie naar voren zijn gekomen, besproken.

Belangrijk in 2022 waren de beoogde restauraties van schilderijen en andere objecten, die in ANNO Museum in de maak te Zwolle in de tentoonstelling zullen worden opgenomen.

Van onze zijde is veel werk geleverd voor de beoogde restauraties van schilderijen en objecten. Deze zijn door ons voorafgaand aan en na uitvoering van de werkzaamheden beoordeeld. Daarnaast heeft de Vereniging de medewerkers van Collectie Overijssel geadviseerd over de behandeling. De omvangrijke bruikleenovereenkomst werd in eigen beheer opgemaakt.

Contractuele regeling

Het afgelopen jaar is op ons verzoek nader overleg gevoerd met de Gemeente Zwolle over de toekomst van de collectie en het beheer daarvan. Vanuit Collectie Overijssel was de zorg uitgesproken over gebrek aan voldoende financiering voor de inventarisatie en conservering. In het overleg is gebleken dat de Gemeente Zwolle aanvullende financiering in het vooruitzicht heeft gesteld en daardoor Collectie Overijssel de bemensing kan verbeteren. Ook is uitgesproken dat de contractuele regeling zal plaatsvinden tussen VORG en Gemeente Zwolle, waarna de Gemeente Zwolle zelf de uitvoering contracteert met Collectie Overijssel.

De hoop is dat in 2023 een (formele) afronding van de inventarisatie- en registratiefase met de Gemeente Zwolle tot stand kan komen, waarin de collectie aan ons opgeleverd zal worden en in beheer kan worden gegeven aan de Gemeente Zwolle.

Athenaeumbibliotheek Deventer

In het verslagjaar kon door de omstandigheden weinig voortgang worden geboekt in het overleg met de Athenaeumbibliotheek. Omdat door opheffing van de afzonderlijke catalogus van de Athenaeumbibliotheek in 2020 voor ons geen duidelijk digitaal overzicht van onze collectie meer voorhanden is, heeft de AB een bestand aangeleverd van de boeken die zij in het beheer heeft.

Inmiddels is met de Museumfabriek in Enschede een overleg opgestart om daar onze bibliotheekcollectie middels hun collectieregistratieprogrammaatuur weer zichtbaar en doorzoekbaar te maken. Een financiële bijdrage van de Provincie Overijssel maakte het mogelijk een vooronderzoek te doen naar de mogelijkheden.

Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Overijssel A.D. Verlinde

Door de beperkte mogelijkheden voor onderzoek aan onze collectieregistratie is er dit verslagjaar geen voortgang geboekt om deze weer op orde te krijgen.

Bruiklenen

ANNO, Museum in de maak, Zwolle

Voor de permanente tentoonstelling werden onder andere de volgende objecten uitgeleend:

Doordrinkbeker uit Vollenhove

Schilderij Het Offer van Abraham, van Gerard ter Borch

Gezicht op Zwolle van het Zwarte Water (medio 17e eeuw)

VOC beker (glas)

Drietal gedenkpenningen van Joan Derk van der Capellen

Velocipède van de familie Thiebaut

Celdeur van de Sassenpoort

Portret van Frederik Leenhof, door Roelof Koets

Gezicht op Zwolle vanaf het Zwarte Water (begin 17e eeuw)

Gezicht op de Grootte Markt te Zwolle

Thomas a Kempis op de Agnietenberg

Groote Sociëteit te Oldenzaal

Op 22 maart vond de overhandiging plaats van twee schilderijen aan de Vereniging Groote Sociëteit te Oldenzaal. Waarmee de portretten van Jan Willem Racer en zijn echtgenote na 200 jaar weer in hun voormalige woonhuis terugkeerden. De schilderijen zijn voor een periode van vijf jaar in bruikleen gegeven.

Jachthuis Weleveld

Het Jachthuis, vlakbij het terrein van de voormalige Havezate Weleveld bij Borne, heeft voor de periode van 1 jaar in bruikleen het portret van Rabo Herman Schele uit circa 1624. Rabo Herman overleed op de havezate in 1644.

Overijsselse Historische Bijdragen

De omslag van editie 137^e stuk, 2022 is nieuw ontworpen, na de laatste wijziging in 2010. De inhoud was als vanouds, een achttal artikelen over onderwerpen van de middeleeuwen tot in de vorige eeuw. Het bestuur is de redactie zeer erkentelijk voor de geleverde inspanning en het resultaat van hun werk en dat van de auteurs.

Het is goed ons nog eens te realiseren, dat de Overijsselse Historische Bijdragen vrijwel het enige medium vormt voor publicatie van artikelen over inhoudelijk sterk onderzoek door liefhebbers van de Overijsselse geschiedenis.

Het eerste exemplaar van de Overijsselse Historische Bijdragen 2022 werd overhandigd aan Ton Strien, burgemeester van Olst, die bloemrijk zijn dank uitsprak.

Website en digitale communicatie

Op onze website blijkt een constante belangstelling voor het onderdeel Publicaties/ Verslagen en Mededeelingen, wat ook blijkt uit vragen die wij via de website ontvangen. Zo konden we dit jaar de gebruikers helpen bij onderwerpen als de Geschiedkundig-Overijsselse Tentoonstelling van 1882, een onderzoek naar de Bischoppelijke Zending, het Tolstempel van de Schipbeek, de kleuren van het stadswapen van Genemuiden, en de horigheid in Twente.

De digitalisering van het "Compendium van het Overijssels Recht vóór 1821" kwam een aantal stappen dichterbij. Het opduiken van een videoverslag over de presentatie van het boek in 2007 bracht ons op het spoor van de belanghebbenden van het auteursrecht, de erfgenamen van Evert Eijken. Deze verleenden toestemming tot het gebruik van het boek voor digitalisering. Ook door de bewerkers van de uitgave, Jos Mooijweer en Paul Brood, als door de uitgever IJsselacademie werd instemmend gereageerd. De bedoeling is de digitale versie van 656 pagina's successievelijk in gedeelten te laten verschijnen.

Op onze website werden downloads beschikbaar gesteld van masterstudies op het gebied van landschapsgeschiedenis in onze provincie. Er zijn momenteel 14 onderzoeken gepubliceerd.

Ons medelid Robert van 't Hul stelde scans beschikbaar in de reeks Werken.

De nieuwsbrief verschaftte ons het middel de leden te informeren over nieuws, waarvan 8 berichten op onze website werden geplaatst.

Leden

Het aantal leden ging in het verslagjaar bleef op 374. Er waren 5 nieuwe aanmeldingen voor het lidmaatschap en 5 beëindigingen, waarvan 1 door overlijden.

Zwolle, 28 april 2023

Het Bestuur,

jhr. mr C.A. de Beaufort , voorzitter

jhr. drs. F.W.W.H. van Coeverden, secretaris

drs H.C.J. de Keijzer, penningmeester

drs. L. Folkertsma

F.W. Schuitemaker BSc